

Bogusław Żurkowski

2011-02-04

poeta, krytyk literacki

Urodził się 9 lipca 1939 r. w Stanisławowie. Ukończył studia z zakresu Filologii Polskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. Dr hab. nauk humanistycznych. Jest pracownikiem naukowym Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Debiutował w 1957 r. w Polskim Radiu i w „Odrze”. W 1964 r. otrzymał Nagrodę PEN-Clubu (Londyn). Jest także laureatem Nagrody im. Piętała.

Publikował i nadal publikuje m.in. w „Dekadzie Literackiej”, „Literaturze”, „Miesięczniku Literackim”, „Nowych Książkach”, „Odrze”, „Poezji”, „Twórczości”, „Tygodniku Kulturalnym”, „W Drodze”, „Więzi”, „Toposie”, „Przeglądzie Literacko-Artystycznym” i w „Stronach”. Współpracuje z różnymi rozgłościami radiowymi. Członek PEN-Clubu oraz Stowarzyszenia Kultury Europejskiej (SEC). Od 1996 r. Prezes krakowskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Jego utwory tłumaczone były na języki m.in.: angielski, hiszpański, niemiecki, czeski i węgierski. W maju 2000 r. czytał swoje wiersze w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. Osobne tomy wierszy poety ukazały się w Czechach i w USA.

Publikacje książkowe:

„Taniec bez ludzi” : poezje - Katowice: Śląsk, 1962; „Grudy ziem” : poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1966; „Rysunki. Wiersze” - Opole: Klub Związków Twórczych, 1970 (współautor Jerzy Beski); „Pieśń” : poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1975; „Słowa czasu każdego” : poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1975; „Ciało i światło”: poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1978; „Narzecze nadziei” : poezje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1980; „W świecie poezji dla dzieci”: eseje - Warszawa: Nasza Księgarnia, 1981; „Wybór poezji” - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1981; „Paradoks poezji” : eseje - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1981; „Koncert ciszy” : poezje - Warszawa: Czytelnik, 1984; „Poza obiegiem”: poezje - Kraków: Miniatura, 1990; „Literatura - wartość - dziecko” : eseje - Kraków: Uniwersytet Jagielloński, 1992; „Znaki wodne” : poezje - Kraków: Symbol, 1993; „Światłocień”: poezje - Kraków: Baran i Suszczyński, 1997; „Znaki wodne/ Watermarks”: poezje - Kraków/ Nowy Jork: Wydawnictwo Baran i Suszczyński, Cross - Cultural Communications, 2000. Udział w wielu publikacjach zbiorowych; szereg artykułów krytycznoliterackich publikowanych w prasie.

Ważniejsze teksty o twórczości autora:

Mieczysław Orski: „Czas przestrzeni” : poezja Bogusława Żurkowskiego, w: tenże: „Etos lumpa”: szkice literackie - Wrocław: Ossolineum, 1978; Katarzyna Grela: „Czy to są słowa, czy chleb”: poezje Bogusława Żurkowskiego, w: tenże : „Kształt słowa” - Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1986; Mieczysław Orski: „Powracać do prawd odwiecznych”: poezja Bogusława Żurkowskiego, w: tenże: „Kontestator wśród narodowych znaków” - Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1989.

APOKALIPSADA

Apokalipsę oglądałem skulony - przez szparę w ścianie.
Miała wiele twarzy, mówiła obcymi językami.

Raz była to twarz lejtenanta z oczami jasnymi.
Czyta z kartki nazwisko kogoś z rodziny.

Ktoś ma być wrzucony do dymiącego wozu
I nie powrócić nawet, gdy przeminą mrozy.

Później to była blada twarz fūrera
W ręku pejcz, który o kolano się opiera.

U nogi bestia odsłania zęby i czeka
Na rozkaz, by wbić się w oddech oślepiętego człowieka.

Na drodze stanęło siedem żelaznych smoków,
Gotowych grzmieć, błyskać ku naszym oknom.

Później ukazała się zarośnięta twarz herszta -
Z lasu podkradała się aż do tego miejsca.

Herszt, zanim własnoręcznie dom nasz podpali,
Zagląda przez szybę do ciepłej jadalnej sali.

Przy okrągłym stole skupiona niewielka rodzina
Tych, co czekają na powrót ojca i syna,

Kruszy opłatek jak świetlistą pieczęć.
Anioł z ramek ku drzwiom otwartym leci.

Odlecieliśmy za aniołem z zastanej śniegiem ziemi.
Ogniste języki zgasły. Spłonęło objawienie.